

Rolnummer 454
Arrest nr. 71/93 van 7 oktober 1993

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bij vonnis van 20 oktober 1992 in zake J. Ost tegen de Franse Gemeenschap.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters M. Melchior en L. De Grève, en de rechters K. Blanckaert, H. Boel, P. Martens, Y. de Wasseige en G. De Baets, bijgestaan door de griffier H. Van der Zwalmen, onder voorzitterschap van voorzitter M. Melchior,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp*

Bij vonnis van 20 oktober 1992 in zake J. Ost tegen de Franse Gemeenschap heeft de rechtbank van eerste aanleg te Brussel de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Dient artikel 10 van de wet van 7 juli 1970 niet als strijdig te worden beschouwd met artikel 6 van de Grondwet, in zoverre, terwijl het de Koning toestaat te aanvaarden dat een bevestigde algemene bekendheid op vakgebied of wetenschappelijk gebied voor de betrokkene persoonlijk de bekwaamheidsbewijzen vervangt die vereist zijn om vast benoemd te worden in een van de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het hoger onderwijs van het korte type, het de begunstigde van een dergelijk koninklijk besluit geen recht zou verlenen op dezelfde weddeschaal als die van de andere leerkrachten die houder zijn van dezelfde bewijzen en hetzelfde ambt uitoefenen zonder dat die bepaling op hen was toegepast ? ».

Bij beschikking van 1 juni 1993 heeft het Hof de prejudiciële vraag geherformuleerd als volgt :

« Dient artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs niet als strijdig te worden beschouwd met artikel 6 van de Grondwet, in zoverre, terwijl het de Koning toestaat te aanvaarden dat een bevestigde algemene bekendheid op vakgebied of wetenschappelijk gebied voor de betrokkene persoonlijk de bekwaamheidsbewijzen vervangt die vereist zijn om vast benoemd te worden in een van de ambten van het bestuurs- en onderwijzend personeel van het hoger onderwijs van het korte type, het de begunstigde van een dergelijk koninklijk besluit geen recht zou verlenen op dezelfde weddeschaal als die van de andere leerkrachten die houder zijn van dezelfde bewijzen en hetzelfde ambt uitoefenen zonder dat die bepaling op hen was toegepast ? ».

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschied*

Jacqueline Ost is lerares grafiek aan het Institut Saint-Luc. Zij is houdster van een diploma technisch hoger onderwijs en bij een koninklijk besluit van 10 januari 1983 werd haar de algemene bekendheid op vakgebied toegekend. Die bekendheid « vervangt (...) het diploma van artistiek hoger onderwijs van de derde graad, (...) voor het onderricht van de grafiek in het hoger onderwijs van het korte type ». Zij werd in dat onderwijs benoemd op 19 mei 1983.

Het bestuur heeft evenwel geweigerd haar de wedde toe te kennen die met die functie overeenstemt (weddeschaal 542). Jacqueline Ost heeft de Franse Gemeenschap gedagvaard om de betaling te verkrijgen van 1.010.000 F, zijnde het verschil, sedert 1 maart 1982, tussen schaal 542 waarop zij aanspraak maakt en schaal 301 die op haar werd toegepast.

Jacqueline Ost heeft voor de rechtbank doen gelden dat het koninklijk besluit van 10 januari 1983 werd vastgesteld met toepassing van artikel 10, §§ 4 en 5, van de wet van 7 juli 1970, enerzijds, en dat het koninklijk besluit van 27 juni 1974 tot vaststelling van de schalen verbonden aan de ambten van de leden van het bestuurs- en onderwijzend personeel in geen enkel opzicht preciseert dat het diploma van hoger onderwijs van de derde graad niet het diploma zou kunnen zijn dat met toepassing van artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970 bij koninklijk besluit wordt erkend.

De Franse Gemeenschap heeft van haar kant betoogd dat Jacqueline Ost met toepassing van het voormeld koninklijk besluit van 27 juni 1974 onder weddeschaal 301 viel, die toepasselijk is op het diploma waarvan zij houdster is. Zij heeft hieraan toegevoegd dat de erkenning van de bekendheid beperkt blijft tot het verlenen van een bewijs van bekwaamheid met het oog op een vaste benoeming in het hoger onderwijs van het korte type en dat de Koning de bevoegdheden die Hij ontleent aan artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970 te buiten zou zijn gegaan mocht Hij de toestand van de betrokkene op het vlak van de weddeschaal hebben gewijzigd, en dat, indien het koninklijk besluit van 10 januari 1983 die draagwijdte zou hebben, het wegens de onwettigheid ervan opzij zou moeten worden geschoven met toepassing van artikel 107 van de Grondwet.

Jacqueline Ost heeft hierop geantwoord dat, mocht het koninklijk besluit van 27 juni 1974 in die zin worden uitgelegd dat de leraren wier algemene bekendheid op vakgebied ter vervanging van de vereiste bekwaamheidsbewijzen is erkend, van weddeschaal 542 worden uitgesloten, het met toepassing van artikel 107 van de Grondwet opzij zou dienen te worden geschoven, aangezien het een onverantwoorde discriminatie in het leven zou roepen doordat het voor de uitoefening van eenzelfde ambt in twee verschillende bezoldigingen voorziet.

Bij haar vonnis van 20 oktober 1992 heeft de rechtbank de voormelde prejudiciële vraag gesteld.

III. De rechtspleging voor het Hof

De prejudiciële vraag is bij het Hof aanhangig gemaakt door de overzending van een expeditie van de voormelde verwijzingsbeslissing, die op 6 november 1992 op de griffie is ontvangen.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er ten deze geen reden was om de artikelen 71 en volgende van de voormelde bijzondere wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven conform artikel 77 van de organieke wet bij op 25 november 1992 ter post aangetekende brieven, die op 26, 27 en 30 november 1992 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Het bij artikel 74 van de voormelde wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 27 november 1992.

Jacqueline Ost, die woonplaats heeft gekozen ten kantore van Mr. A. Van Engeland, advocaat te 1170 Brussel, Terhulpesteenweg 187, en de Franse Gemeenschapsregering, vertegenwoordigd door de Minister van Onderwijs en Vorming, met ambtswoning te 1040 Brussel, Wetstraat 38, hebben ieder bij respectievelijk op 5 en 11 januari 1993 ter post aangetekende brief een memorie ingediend.

Afschriften van die memories zijn conform artikel 89 van de organieke wet overgezonden bij op 26 januari 1993 ter post aangetekende brieven, die op 28 en 29 januari 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Er is geen memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 2 maart 1993 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 6 november 1993.

Bij beschikking van 4 februari 1993 is rechter G. De Baets aangewezen als lid van de zetel ter vervanging van rechter F. Debaedts, die tot voorzitter van het Hof was verkozen.

Bij beschikking van 1 juni 1993 is rechter P. Martens aangewezen als lid van de zetel ter vervanging van rechter M. Melchior, die tot voorzitter van het Hof was verkozen.

Bij beschikking van 1 juni 1993 heeft het Hof, onder voorzitterschap van rechter L. De Grève - thans voorzitter van het Hof - ter vervanging van voorzitter F. Debaedts, die verhinderd was, de prejudiciële vraag geherformuleerd, de zaak in gereedheid verklaard en de terechtzitting op 6 juli 1993 vastgesteld.

Van die beschikking is kennis gegeven aan de partijen, die, evenals hun advocaten, van de datum van de terechtzitting op de hoogte zijn gebracht bij op 2 juni 1993 ter post aangetekende brieven, die op 3 en 4 juni 1993 aan de geadresseerden ter hand zijn gesteld.

Op de terechtzitting van 6 juli 1993 :

- zijn verschenen :

. Mr. B. Gribomont en Mr. A. Van Engeland, advocaten bij de balie te Brussel, voor J. Ost;

. Mr. B. Cambier, advocaat bij de balie te Brussel, voor de Franse Gemeenschapsregering;

- hebben de rechters P. Martens en K. Blanckaert verslag uitgebracht;

- zijn voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van Jacqueline Ost

A.1.1. Artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970 beperkt de gevolgen van de erkenning van een algemene bekendheid op vakgebied niet tot de benoeming alleen. Elke benoeming in een betrekking op grond van een gegeven bekwaamheidsbewijs leidt noodzakelijkerwijze tot de betaling van een bezoldiging die overeenstemt met het ambt en het bekwaamheidsbewijs. Artikel 10, § 5, van dezelfde wet voert geen hiërarchie in onder de bekwaamheidsbewijzen waarop het betrekking heeft. Het koninklijk besluit van 27 juni 1974 waarbij de schalen worden vastgesteld die zijn verbonden aan de ambten van de leden van het onderwijzend personeel precificeert niet dat het diploma van hoger onderwijs van de derde graad niet het diploma zou kunnen zijn dat met toepassing van artikel 10, § 4, bij koninklijk besluit is uitgereikt. De uitvoerende macht zou geen hiërarchie kunnen invoeren waarin de wet niet voorziet.

A.1.2. Een benoeming op grond van een erkende algemene bekendheid op vakgebied is niet de benoeming van een persoon die een ander bekwaamheidsbewijs heeft dan datgene dat bij de eerste en de tweede paragraaf van artikel 10 van de wet van 7 juli 1970 is vereist. De toestand van diegenen die zijn benoemd op grond van een ander bekwaamheidsbewijs dan datgene dat bij die bepalingen is vereist, is volkomen verschillend. Dat geldt voor een benoeming met toepassing van artikel 10, § 6, dat de Koning toestaat andere bekwaamheidsbewijzen te aanvaarden bij gebrek aan houders van het vereiste bekwaamheidsbewijs.

A.1.3. Op grond van geen enkele bepaling kan derhalve worden verantwoord dat weddeschaal 301 op Jacqueline Ost wordt toegepast. Het tegenovergestelde beweren, zou neerkomen op het invoeren van een onverantwoorde discriminatie tussen twee categorieën van leerkrachten met dezelfde bekwaamheidsbewijzen, die voor de uitoefening van eenzelfde ambt zijn vereist.

Standpunt van de Franse Gemeenschapsregering

A.2.1. Tijdens de parlementaire voorbereiding van artikel 10, § 4, heeft de Minister van Nationale Opvoeding gepreciseerd dat « het statuut van het personeel niet mag worden verward met de vereiste bekwaamheidsbewijzen » en dat « het statuut van het personeel (...) nog (moet) worden uitgewerkt ». Het koninklijk besluit van 10 januari 1983 heeft zich ertoe beperkt aan Jacqueline Ost een bekwaamheidsbewijs te verlenen met het oog op een vaste benoeming in het hoger onderwijs van het korte type. Het heeft geen weerslag op het geldelijk statuut van de betrokkene.

A.2.2. Subsidiair, zelfs indien men ervan uitgaat dat artikel 10 van de wet van 7 juli 1970 betrekking heeft op het geldelijk statuut, blijkt uit het onderzoek van het koninklijk besluit van 27 juni 1974 waarbij het geldelijk statuut wordt georganiseerd, dat de weddeschaal van de leerkrachten afhangt van het diploma waarvan zij houder zijn. Een dergelijke toestand houdt geen discriminatie in. Door de weddeschalen vast te stellen volgens de diploma's, heeft de Koning een objectief en adequaat criterium aangewend. Het verschil in bezoldiging is verantwoord op grond van de overweging dat de vormingscyclus met name ten aanzien van de duur ervan verschilt. De verwijzing naar de studie als criterium van onderscheid wordt overigens eveneens in de privé-sector toegepast (zie de C.A.O. van 29 augustus 1989, goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 6 augustus 1990).

- B -

B.1. Artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970, ingevoerd bij artikel 12 van de wet van 18 februari 1977 (wet betreffende de inrichting van het hoger onderwijs en inzonderheid van het technisch hoger en het agrarisch onderwijs van het lange type), staat de Koning toe om, op gunstig advies van de Vaste Raad voor het Hoger Onderwijs, op persoonlijke titel een algemene bekendheid op vakgebied of wetenschappelijk gebied te aanvaarden ter vervanging van de bekwaamheidsbewijzen die bij de eerste en de derde paragraaf van hetzelfde artikel zijn vereist. Het handelt niet over de bezoldiging waarop zij die de toepassing van een dergelijke maatregel hebben genoten, aanspraak kunnen maken.

B.2. Het geldelijk statuut van de leden van het onderwijzend personeel van de Franse Gemeenschap is bij het koninklijk besluit van 27 juni 1974 georganiseerd, waarbij de schalen worden vastgesteld die zijn verbonden aan de ambten van dat personeel. Dat besluit werd genomen krachtens de machtiging die aan de Koning was verleend bij artikel 1, tweede lid, 8°, van de wet van 22 juni 1964 betreffende het statuut der personeelsleden van het Rijksonderwijs. Artikel 2 van die wet belast de Koning met het bepalen van de diverse ambten en met het rangschikken ervan bij de aanwervings-, selectie- of bevorderingsambten. In artikel 3 worden vijf categorieën van personeelsleden onderscheiden. In de artikelen 4 en 5 worden de voorwaarden vastgesteld die voor de benoeming moeten worden vervuld. Noch die artikelen, noch enige andere bepaling van de wet voorzien in de in aanmerking te nemen criteria om de bezoldiging van het onderwijzend personeel vast te stellen.

B.3. Het verschil in behandeling dat in de prejudiciële vraag aan de orde is gesteld, vindt zijn oorsprong niet in artikel 10, § 4, van de wet van 7 juli 1970, noch in de combinatie van die bepaling met een andere wettelijke norm. Hieruit volgt dat het Hof niet bevoegd is om op de gestelde vraag te antwoorden. Het staat aan de feitenrechter de wettigheid te beoordelen, ofwel van het reglement dat de weddeschalen bepaalt, ofwel van de individuele beslissing tot toepassing van dat reglement.

Om die redenen,

het Hof

verklaart zich niet bevoegd om de prejudiciële vraag te beantwoorden.

Aldus uitgesproken in het Frans en het Nederlands, conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 7 oktober 1993.

De griffier,

De voorzitter,

H. Van der Zwalmen

M. Melchior